

Białystok, 15.02.2019 r.

Komisja Habilitacyjna powołana
przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów
w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego
dr n. farm. Emilowi Trofimiukowi
z Zakładu Farmakologii Klinicznej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku

Rada Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologii
i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim
Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

Uzasadnienie

**uchwały w sprawie nadania dr n. farm. Emilowi Trofimiukowi stopnia doktora
habilitowanego nauk medycznych w dyscyplinie medycyna**

Komisja Habilitacyjna w składzie:

Przewodniczący: prof. dr hab. Stanisław Czuczwar
Sekretarz: prof. dr hab. Włodzimierz Łuczyński
Recenzenci: prof. dr hab. Andrzej Członkowski
prof. dr hab. Andrzej Pilc
prof. dr hab. Maria Małgorzata Winnicka
Członkowie: prof. dr hab. Edmund Przegaliński
dr hab. Napoleon Waszkiewicz

zapoznała się z dokumentacją oraz nadesłanymi recenzjami oceniającymi dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny oraz cyklem prac stanowiących osiągnięcie naukowe dr Emila Trofimiuka.

Opinie wszystkich Recenzentów potwierdzają istotną wartość przedstawionego dorobku naukowego oraz dojrzałość naukową Kandydata, pozytywnie opiniując jego kandydaturę do stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych.

Komisja ustaliła co następuje:

I. Informacje biograficzne

Dr Emil Trofimiuk ukończył studia na Wydziale Farmacji Aptecznej Akademii Medycznej w Białymstoku w 2001 roku broniąc pracę magisterską pod tytułem: „Depresja i leki przeciwdepresyjne. Analiza struktury spożycia leków w Białymstoku” wykonanej w Zakładzie Farmacji Stosowanej (promotor dr n. farm. Elwira Telejko). Od września 2001 roku do chwili obecnej pracuje w Zakładzie Farmakologii Klinicznej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. W 2007 roku uzyskał stopień doktora nauk farmaceutycznych na Wydziale Farmacji Aptecznej Akademii Medycznej w Białymstoku na podstawie rozprawy pt. „Zaburzenia poznawcze wywołane ekspozycją na przewlekły stres oraz próba ich modyfikacji przez długotrwałe podawanie ekstraktu z dziurawca (*Hypericum perforatum*) wykonanej w Zakładzie Farmakologii Klinicznej Akademii Medycznej w Białymstoku pod kierunkiem prof. Jana Józefa Braszko.

W 2018 roku Habilitant odbył staż naukowy w Zakładzie Farmakologii Uzależnień Instytutu Farmakologii PAN w Krakowie.

II. Ocena dorobku naukowo-badawczego

Dorobek naukowy dr Emila Trofimiuka obejmuje **22** publikacje, wśród których 21 stanowią prace oryginalne, jedna pogładowa oraz rozdział w książce i **15** komunikatów zjazdowych.

Sumaryczny **Impact Factor** opublikowanych pracy wynosi **31,895**, ich punktacja KBN/MNiSW **320**, a **Indeks Hirscha** wynosi **8** wg Web of Science (Core Collection) i **9** wg *All Databases*. Recenzenci podkreślili fakt, że w większości publikacji Habilitant jest pierwszym lub drugim autorem.

Dr Trofimiuk w latach 2007-2018 pełnił funkcję kierownika i głównego wykonawcy w 11, a w kolejnych 10 projektach statutowych, finansowanych przez Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, brał udział.

Za osiągnięcia naukowe dr Trofimiuk został dwukrotnie uhonorowany indywidualną Nagrodą Naukową Rektora Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku w latach 2014-2016 oraz czterokrotnie Zespołową Nagrodą Naukową I-stopnia w latach 2006-2012. W 2010 roku Habilitant otrzymał stypendium naukowe dla młodych doktorów w ramach projektu „Wyższa jakość kształcenia kluczem do rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku”.

Recenzenci zwracają uwagę na liczbę recenzji wykonanych przez dr Trofimiuka (ponad 60) głównie dla czasopism zagranicznych, i jak stwierdza w swojej recenzji Prof. Maria Małgorzata

Winnicka, fakt ten „świadczy o uznaniu Habilitanta jako eksperta w dziedzinie prowadzonych badań”.

Zainteresowania Habilitanta koncentrują się głównie w obszarze poszukiwania nowych substancji mających na celu zapobieganie bądź łagodzenie już występujących zaburzeń poznawczych, występujących w wyniku narażenia na przewlekły stres oraz związanych z wiekiem. Ponadto wśród nurtów prowadzonych przez niego badań znajdują się także te dotyczące zagadnień związanych z nikotynizmem, biernego palenia oraz skutecznej interwencji antynikotynowej w edukacji pacjentów, a także próby wyjaśnienia mechanizmów komórkowych oddziaływania dymu tytoniowego na komórki nabłonka płuc. Habilitant zajmował się również próbą wyjaśnienia toksyczności metotreksatu w białaczce limfoblastycznej u dzieci, a w ostatnim czasie zagadnieniem kortykoterapii w glejakach.

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk farmaceutycznych Habilitant opublikował kolejnych 10 prac oryginalnych w renomowanych czasopismach o zasięgu międzynarodowym i posiadających *impact factor*, w których w 9 z 10 jest pierwszym autorem. O wartości tych prac świadczy indeks Hirscha oraz liczba cytowań. Recenzenci stwierdzili, że dorobek naukowy dr Emila Trofimiuka, oceniany wg parametrów naukowometrycznych i merytorycznych, spełnia wymogi przewidziane ustawą oraz „wnosi poważny, nowoczesny i twórczy wkład do nauki” jak w swojej recenzji zaznaczył Prof. Andrzej Pilc.

Habilitant jest promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim doktorantki w Zakładzie Biotechnologii Żywności UMB

III. Ocena osiągnięcia naukowego określonego w art. 16 ust. 2 Ustawy z 14 marca 2003, o stopniach naukowych i tytule naukowym, Dz.U. z 2003 r., nr 65, poz. 595, Dz.U. z 2005 r., nr 164, poz. 1365, Dz.U. z 2011 r., nr 84, poz. 455.

Przedmiotem oceny znaczącego osiągnięcia naukowego pt. „Wybrane aspekty regulacji funkcji poznawczych w przewlekłym stresie i starzeniu, rola receptorów AT1, H3 i kwasów tłuszczowych” jest cykl czterech oryginalnych, powiązanych ze sobą prac opublikowanych w latach 2013-2018, o łącznym IF = 13,112 i punktacji MNiSW = 120. We wszystkich pracach Habilitant jest pierwszym autorem.

Prof. dr hab. Andrzej Pilc ocenił osiągnięcie naukowe Habilitanta w sposób następujący: „Cały dorobek naukowy, a zwłaszcza zestaw publikacji na temat „Wybrane aspekty regulacji funkcji poznawczych w przewlekłym stresie i starzeniu, rola receptorów AT1, H3 i kwasów tłuszczowych”. Pana doktora Emila Trofimiuka wnosi poważny, nowoczesny i twórczy wkład do nauki i ma między innymi znaczenie dla badania działania leków mających wpływ na procesy pamięci i starzenia się.”

Ponadto stwierdził: „Zestaw prac na podstawie, których autor ubiega się o nadanie stopnia doktora habilitowanego oceniam wysoko. Są one opublikowane w wartościowych czasopismach, cytowane 25 razy i wykazują m.in.: Poprawianie szeregu aspektów pamięci, której zaburzenia były wywoływane przez długotrwały umiarkowany stres lub/i podanie kortykosteronu, przez kwas dokozaheksaenowy i eikozapentaenowy oraz przez antagonistę receptorów histaminowych H₃ – ciproxifan. Zróżnicowane działanie ciproxifanu w zależności od poziomu stresu. Poprawianie funkcji poznawczych u zwierząt starych (szczury 24-miesięczne) przez kandesartan. Autor sugeruje możliwość jego zastosowania do łagodzenia zaburzeń poznawczych [...]”.

Prof. Maria M. M. Winnicka stwierdza, że: „Przedstawiony cykl prac jest w pełni dziełem autorskim Habilitanta o czym świadczy współautorstwo w 3 publikacjach jedynie kierownika Zakładu prof. Jana J. Braszko [...]” oraz „[...] stanowi podsumowanie badań nad poszukiwaniem nowych substancji, w celu zapobiegania bądź łagodzenia, występujących w wyniku narażenia na przewlekły stres oraz związanych z wiekiem zaburzeń funkcji poznawczych. Przeprowadzone na modelach zwierzęcych służących do oceny pamięci badania dotyczyły wielonienasyconych kwasów tłuszczowych omega-3, a w szczególności kwasu dokozaheksaenowego (DHA) i eikozapentaenowego (EPA), antagonisty receptora histaminowego H₃ – ciproxifan oraz antagonisty receptora angiotensynowego typu 1 – kandesartanu. W swojej recenzji Prof. Maria Małgorzata Winnicka pisze: „przedstawiony jako osiągnięcie naukowe cykl prac stanowi interesującą próbę poszukiwania nowych możliwości terapii zaburzeń funkcji poznawczych występujących w wyniku przewlekłego umiarkowanego stresu, uznanego za zwierzęcy model depresji i chociaż niezupełnie popieram entuzjazm Habilitanta co do praktycznego wykorzystania zawartych w publikacjach wyników na tym etapie badań, uważam, iż ich kontynuacja w wyznaczonych przez Habilitanta kierunkach może przynieść interesujące efekty.” Podsumowując Prof. M. M. Winnicka stwierdza: „Uważam, iż przedstawiony jako osiągnięcie naukowe cykl prac prezentujący interesujące, oryginalne wyniki badań, opublikowanych w prestiżowych czasopismach naukowych z wysoką liczną cytowań, w pełni odpowiada ustawowym warunkom przewidzianym dla tego typu opracowań”.

Podobnie cykl publikacji stanowiących osiągnięcie naukowe ocenił Prof. Andrzej Członkowski: „Projekt badawczy, przygotowany przez Habilitanta stanowi cykl publikacji rozpoczęty w 2013 roku w zespole kierowanym przez prof. Jana J. Braszko. Wychodząc z założenia, że sytuacje stresowe zwiększają podatność na niekorzystne bodźce, analizowano różne typy modelowania na efekty poznawcze, wykorzystując bodźce awersyjne i apetytywne. Poznanie mechanizmów rządzących odpowiedzią na stres i ich negatywnego wpływu na procesy poznawcze wskazywały na możliwość ich modyfikowania oraz uzasadniały poszukiwanie nowych strategii zapobiegania tym zaburzeniom.” Jak dalej podkreślił Prof. Andrzej Członkowski: „Wykazanie, że jednorazowe

podanie ciproxifan poprawia zaburzenia pamięci indukowane długotrwałą ekspozycją na stres zachęca do kontynuowania poszukiwań nowych skutecznych leków.” Ponadto: „Wyniki tych badań przemawiają za celowością poszukiwania selektywnych leków działających na różne rodzaje zaburzeń pamięci z uwzględnieniem czynników środowiskowych”.

W podsumowaniu Prof. Andrzej Członkowski pisze, że „[...] otrzymane wyniki mogą mieć istotny walor praktyczny. Można mu [Habilitationowi] przyznać rację, ale na obecnym etapie to jednak etap badań podstawowych i poznawania mechanizmów działania. Zarówno szanse na wprowadzenie do terapii nowych leków innowacyjnych, a nawet zarejestrowanie nowych wskazań leków już będących na rynku wymaga ogromnych wysiłków i proporcjonalnych wydatków.”

Wszyscy recenzenci uznali, że przedstawiony przez dr Emila Trofimiuka cykl publikacji stanowiących „osiągnięcie naukowe” zgodnie z Art. 16 Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym spełnia wymagania stawiane Kandydatom ubiegającym się o stopień doktora habilitowanego.

IV. Działalność dydaktyczna i organizacyjna

Recenzenci wyrażają opinię, że dr Emil Trofimiuk jest nauczycielem akademickim o dużym doświadczeniu. Od początku swojej pracy zawodowej w Zakładzie Farmakologii Klinicznej prowadzi zajęcia dydaktyczne (ćwiczenia, seminaria, wykłady) ze studentami IV roku Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim (na kierunku lekarskim polsko- i anglojęzycznym) i dla studentów III roku na kierunku stomatologia oraz prowadzi na tych kierunkach wykłady w ramach zajęć fakultatywnych.

Ponadto dr. Emil Trofimiuk prowadzi wykłady i seminaria z przedmiotu Farmakologia w fizjoterapii dla studentów I roku studiów magisterskich na kierunku fizjoterapia.

W roku 2018 został powołany do pełnienia funkcji promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim doktorantki w Zakładzie Biotechnologii Żywności UMB.

Habilitation jest autorem monografii „Prevention of stress-induced cognitive impairment: today and tomorrow”. Psychiatry and Neuroscience Update Eds: Pascual Ángel Gargiulo, Humberto Luis Mesones-Arroyo. Switzerland: Springer, 2015, s. 119-139.

Habilitation jest członkiem Polskiego Towarzystwa Farmakologicznego.

Reasumując, działalność dydaktyczna dr n farm. Emila Trofimiuka odpowiada wymogom stawianym samodzielnym pracownikom naukowym.

V. Wniosek końcowy

Podsumowując aktywność badawczą, wskazane osiągnięcie naukowe oraz pracę dydaktyczną

i organizacyjną, wszyscy Recenzenci wnioskowali do Rady Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku o dopuszczenie Kandydata do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Na podstawie przedstawionych recenzji, opinii członków Komisji, autoreferatu, opisu osiągnięć naukowych oraz pozytywnego wyniku głosowania członków Komisji Habilitacyjnej stwierdzamy, że osiągnięcia dr n. farm. Emila Trofimiuka spełniają kryteria określone w art. 16 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 r., nr 65, poz.595, Dz.U. z 2005 r., nr 164, poz. 1365, Dz.U. z 2011r., nr 84, poz. 455) do uzyskania stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych.

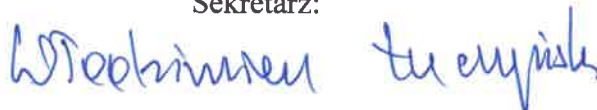
Podsumowując swoją opinię Komisja podkreśla pozytywną ocenę dorobku naukowego oraz działalności dydaktyczno-organizacyjnej Kandydata. W związku z powyższym Komisja zwraca się do Rady Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku o nadanie dr Emilowi Trofimiukowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych.

Przewodniczący:

prof. dr hab. Stanisław Czuczwar

Sekretarz:

prof. dr hab. Włodzimierz Łuczyński

Białystok, dnia 15. 02. 2019 roku.